

Врз основа на член 38, став 1, точка 1 од Статутот на Охридска банка АД Скопје, Собранието на акционерите на Охридска банка АД Скопје, на седницата одржана на 8.11.2019 година, ја донесе следнава

**ПРЕДЛОГ-ОДЛУКА
за измена и дополнување на Статутот на
Охридска банка АД Скопје**

1) Се вршат измени и дополнувања на Статутот на Охридска банка АД Скопје СО бр. 0201-7244/3-1 од 31.1.2019 година, и тоа:

– **Во членот 3 од Статутот се додава нов став 3, кој гласи:**

„Името на Банката се испишува со кирилично писмо на македонски јазик, а при извршувањето работи со странство се испишува на латиница.“

Претходниот став 3 од истиот член станува став 4.

– **Се менува членот 5 од Статутот, кој сега гласи:**

„Банката во своето работење употребува печат и штембил, кои ги содржат називот и седиштето на Банката.

Обликот, големината, содржината и начинот на употребата на печатот и на штембилот ги пропишува Управниот одбор на Банката.

Банката има заштитен знак.

Изгледот, формата и големината на заштитниот знак се утврдуваат со одлука на Надзорниот одбор на Банката.“

– **Се менува насловот на глава III, кој сега гласи:**

„III. ОРГАНИЗАЦИЈА, СУПЕРВИЗОРСКИ СТАНДАРДИ И ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ.“

– **Се менува членот 6 од Статутот, кој сега гласи:**

„Банката е основана на неопределено време заради вршење работи утврдени со закон со кој се регулира работењето на Банката.

Банката е правно лице со дозвола од гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: НБРСМ), основано во согласност со одредбите од Законот за банките и на Законот за трговските друштва.

Банката во својата работа обезбедува извршување на сите достасани обврски кон доверителите во вкупен обем и рочност.

Банката своето работење го врши самостојно и преку своите организациски делови и организациски единици.

Деловите на Банката можат да се формираат како филијали, експозитури, шалтери и претставништва во земјата и во странство и тие се основаат и се укинуваат со одлука на Надзорниот одбор, а на предлог на Управниот одбор на Банката и во согласност со прописите.

Деловите на Банката во своето работење работат под името на Банката, со име и на седиште на делот на Банката.

Со одлуката за основање на деловите на Банката подетално се одредуваат финансиските активности што ќе ги вршат и друго.

Организациските делови, освен подружницата, немаат својство на правно лице.“

– **Во членот 8 од Статутот, по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:**

„Банката самостојно ги определува начинот и формата на внатрешното организирање, поврзување на својата дејност според условите на пазарот и остварување на добивката во согласност со важечките прописи и со овој Статут. Одлуката за Општата организациска шема ја донесува Надзорниот одбор на Банката.“

Претходниот став 2 од истиот член станува став 3.

– **Се менува членот 14 од Статутот, кој сега гласи:**

„Банката е должна да располага со адекватно ниво на сопствени средства, во зависност од природата, видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на активностите (адекватност на капиталот).

Банката е должна да работи на начин кој ќе овозможи постојано да биде способна да ги исполни сите обврски (солвентност).

Банката, во согласност со применливата законска и подзаконска регулатива, е должна да ги одржува следниве заштитни слоеви на капиталот:

- 1) заштитен слој за зачувување на капиталот;
- 2) противцикличен заштитен слој на капиталот;
- 3) заштитен слој на капиталот за системски значајни банки и
- 4) системски заштитен слој на капиталот.

Износот на стапките на заштитните слоеви на капиталот Банката ги пресметува во согласност со Законот за банките и со методологијата на НБРСМ, односно во согласност со Решението донесено од гувернерот на Народната банка.

Банката е должна изложеноста на одделните видови ризици да ја одржува во рамките на лимитите пропишани со Законот за банките и со супервизорската регулатива на НБРСМ.

Банката е должна континуирано да управува со ризиците соодветно на природата, видот и на обемот на финансиските активности што ги врши. Критериумите, начинот и методите на управување со ризиците, како и оцената на адекватноста на капиталот во согласност со нејзиниот степен на ризичност, Банката ќе ги пропише со општи акти и со интерни процедури во согласност со прописите, стандардите и со правилата од областа на банкарството и со методологијата пропишана од страна на Народната банка.

Со општите акти и со интерните процедури од претходниот став се опфаќаат сите материјални ризици на кои е изложена Банката при вршење одделни и сите видови финансиски активности, а особено следните видови ризици:

- ликвидносен ризик;
- кредитен ризик, вклучувајќи и ризик на земјата и ризик на друга договорна страна;
- ризик на каматни стапки од портфолио на банкарски активности, валутен ризик и други пазарни ризици;
- ризик од концентрација на изложеност на Банката и оперативен ризик, вклучувајќи го и ризикот од неадекватност на информативниот систем.“

– **Се менува членот 16 од Статутот, кој сега гласи:**

„Банката може да ги врши следните работи:

- 1) прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- 2) кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- 3) кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;

- 4) издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- 5) издавање на електронски пари, доколку е уредено со посебен закон;
- 6) финансиски лизинг;
- 7) менувачки работи;
- 8) платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- 9) брз трансфер на пари;
- 10) издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- 11) изнајмување сефови, остава и депо;
- 12) тргување со инструменти на пазарот на пари;
- 13) тргување со девизни средства што вклучува и тргување со благородни метали;
- 14) тргување со хартии од вредност;
- 15) тргување со финансиски деривати;
- 16) управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти;
- 17) давање услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови;
- 18) купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност;
- 18-а) чување на хартии од вредност за клиенти;
- 18-б) советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или приспојување на правни лица;
- 19) продажба на полиси за осигурување;
- 20) посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- 21) обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица;
- 22) економско-финансиски консалтинг;
- 23) застапување во осигурување и
- 24) други финансиски активности утврдени со закон што може да ги врши Банката.

Финансиските активности што ги врши Банката во Националната класификација на дејности се означени под шифрата „Друго монетарно посредување – 64.19“.

За спроведување на активностите од ставот 1 на овој член, точки 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23 и 24, потребна е претходна согласност од гувернерот на Народната банка.

За вршење на активностите од ставот 1 на овој член, точки 3, 13, 14, 15, 16, 17 и 18, освен за тргување со хартии од вредност во земјата, потребен е износ на сопствени средства кој не може да биде помал од 560.000.000,00 денари.

Банката не може директно да извршува работи од областа на индустријата, трговијата или други нефинансиски активности.“

– **Во членот 18 од Статутот се менува ставот 5, кој сега гласи:**

„Акцијата е сопственичка хартија од вредност која претставува неделив и идеален дел од основната главнина на Банката.“

– **Се менува членот 20 од Статутот, кој сега гласи:**

„Акционерот на Банката ги има сите права, обврски и одговорности утврдени со прописите и со овој Статут.

Обичните акции се акции кои на акционерите на Банката им ги даваат следните права:

- право на глас во Собранието;
- право на исплата на дел од добивката (дивиденда);
- право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата, односно стечајната маса на Банката.

Приоритетните акции кои имаат право на глас, покрај правата од ставот 2 на овој член, даваат и други повластени права, како што се право на дивиденда во определен утврден паричен износ или во процент од номиналниот износ на акцијата, како и право на првенство при исплата на дивидендата.

Вкупниот номинален износ на приоритетните акции без право на глас во Банката не може да биде поголем од 10 % од вкупниот номинален износ на вкупните акции на Банката.

На Банката не се применува одредбата од Законот за трговските друштва за случаите кога приоритетните акции без право на глас даваат право на глас.

Акционерите одговараат на Банката ако:

- ја злоупотребат Банката како правно лице за да постигнат цели што се забранети;
- ја злоупотребат Банката за да нанесат штета на доверителите;
- спротивно на закон располагаат со имотот на Банката;

спротивно на закон јавно ги објавуваат или презентираат податоците до кои дошле остварувајќи го правото на информирање.”

- **Се менува членот 23 од Статутот, кој сега гласи:**

„Почетниот капитал на Банката може да се зголемува врз основа на одлука на Собранието на Банката:

- со влогови;
- со условно зголемување;
- со одобрен капитал и
- со средства на Банката.

Со одлуката од претходниот став подетално се регулираат условите за зголемување на почетниот капитал.

Намалувањето на почетниот капитал на Банката се врши преку:

- намалување на номиналниот износ на акциите;
- спојување на акции и
- повлекување на сопствени и на други акции.

Намалувањето на почетниот капитал се врши со одлука што ја донесува Собранието на Банката.

Почетниот капитал и сите натамошни зголемувања на почетниот капитал не можат да се намалуваат преку враќање на уплатените влогови на акционерите.

Одлуката за согласност се донесува со мнозинство не помало од 2/3 од акциите претставени на Собранието.“

- **Се менува членот 28 од Статутот, кој сега гласи:**

„Добивката на Банката претставува разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи намалени за данокот од добивката.

Добивката на Банката се распоредува со одлука на Собранието на Банката врз основа на предлог-одлука за употреба и распределување на добивката донесена од страна на Надзорниот одбор на Банката, а во согласност со важечките законски прописи, и тоа:

- за покривање на загуби од поранешни години;
- за зголемување на почетниот капитал;
- за дивидендаи други надоместоци на акционерите;
- за зголемување на средствата на резервен фонд;
- за пренос на добивката во наредната година (акумулирана добивка за инвестиции);
- дел кој им припаѓа на членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, Одборот за ревизија, лицата со посебни права и одговорности и вработените, согласно критериуми што ќе ги утврди Надзорниот одбор на Банката;
- за други намени во зависност од остварените резултати на работењето.“

- **Се менува членот 29 од Статутот, кој сега гласи:**

„Средствата на резервите на Банката се сопствени средства на Банката кои служат за покривање на загубите што произлегуваат од ризиците со кои се соочува Банката во своето работење и за други намени.

Резервите на Банката ги сочинуваат:

- резервен фонд;
- ревалоризациони резерви;
- посебна резерва.

Банката формира резерва со распределба на добивката на Банката врз основа на одлука донесена од страна на Собранието на Банката, а во висина која не може да биде помала од 5 % од добивката се додека резервата на Банката не достигне износ еднаков на 1/10 од почетниот капитал на Банката.

Резервниот фонд може да биде преобразен/трансформиран во почетен капитал во согласност со законските одредби.

Ревалоризационите резерви на Банката се формираат на начин и под услови определени со законските прописи.“

– **Се менува членот 32 од Статутот, кој сега гласи:**

„Ако приходите на Банката по годишната пресметка не се доволни за покривање на вкупните расходи, Банката искажува загуба во работењето.

Загубата од работењето на Банката се покрива со средствата на резервниот фонд, а доколку тие не се доволни, со намалување на почетниот капитал во согласност со законот.“

– **Се менува членот 33 од Статутот, кој сега гласи:**

„Органи на Банката се:

Собранието, Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија, Управниот одбор, Одбор за надгледување на информативната технологија и Комисија за наградување и именување.“

– **Се менува членот 34 од Статутот, кој сега гласи:**

„Акционерите своите права и интереси во Банката ги остваруваат на Собранието, освен ако со закон поинаку не е определено.

Собранието на Банката го сочинуваат сите акционери.

На секој акционер запишан во акционерската книга, од денот на уписот, му припаѓа право на учество во работата на Собранието и право на глас, освен ако со закон поинаку не е определено.

Акционерите на Банката имаат право на глас, зависно од бројот на акциите со право на глас.

Членовите на Управниот и на Надзорниот одбор учествуваат во работата на Собранието без право на глас, освен ако не се акционери.“

– **Во членот 37 од Статутот се менува ставот 1, кој сега гласи:**

„Акционерите на Банката можат да овластат полномошник на седница на Собранието со давање полномошно во писмена форма без обврска да го заверат полномошното кај нотар доколку содржи конкретни инструкции за гласање. Акционерите треба веднаш да ја известат Банката за секое полномошно дадено во писмена форма. Акционерот кој нема да ја известат Банката за даденото полномошно ќе се смета дека не го дал полномошното.“

– **Се менува членот 39 од Статутот, кој сега гласи:**

„Собранието на Банката работи на седници, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Годишното Собрание на Банката задолжително се одржува пред истекот на 6 (шест) месеци од календарската година за претходната година.

По истекот на ставот 2 од овој член, а во случаи кога гувернерот нема да го прифати извештајот за извршената ревизија ако утврди дека не се темели врз објективни факти за финансиската состојба на Банката или друштвото за ревизија при вршење на ревизијата не постапувало согласно пропишаните стандарди и процедури, годишното Собрание на Банката за претходната година може да се одржи пред истекот на девет месеци од календарската година.

Банката е должна во рок од 15 дена од одржувањето на Собранието на Банката да го достави до НБРСМ записникот од одржаната седница на Собранието заедно со материјалите и со донесените одлуки.

Собранието избира претседавач кој претседава со седницата на Собранието, записничар и двајца заверувачи на записникот, освен ако записникот го води нотар.

Собранието може да избере и двајца бројачи на гласови, кои ги пребројуваат гласовите.

Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно од областа на водењето на работењето на Банката што преставува надлежност на другите органи на Банката, освен ако тоа со закон не е поинаку определено.

Со седницата на Собранието претседавач претседавач кој го определува редоследот на работа и го одржува редот на седницата на Собранието. Претседавачот со Собранието се избира за секое одделно Собрание.

Мандатот на претседавачот трае до изборот на нов претседавач на наредното Собрание на Банката.

За претседавач може да биде избран секој акционер или лице кое застапува акционер.

За претседавач не може да биде избран член на Надзорниот или Управниот одбор на Банката.

Во случај претходниот Претседавач да не може да присуствува на наредното Собрание на кое се избира нов Претседавач, Собранието го отвара и води претставникот на мнозинскиот акционер до изборот на новиот Претседавач.“

- **Во членот 41 од Статутот, по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:**

„Материјалите за седницата на Собранието на Банката им се ставаат на акционерите на располагање од денот на испраќање на поканата, односно објавување на јавниот повик, во определена просторија на Банката и на интернет страницата на Банката.“

Претходниот став 3 од истиот член станува став 4.

- **Се менува членот 43 од Статутот, кој сега гласи:**

„Собранието може да работи (кворум за работа) ако на седницата присуствуваат верификувани учесници на Собранието кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас.

Доколку на закажаната седница на Собранието на Банката не се обезбеди кворум за работа, на ист начин како што е и закажано неодржаното Собрание се презаказува ново Собрание на Банката со термин за одржување не подолг од 15 дена, од денот на неодржаното Собрание. На презаказаното Собрание се одлучува за прашања утврдени во дневниот ред без оглед на присутните акционери и бројот на акции кои што ги имаат.“

- **Во членот 44 од Статутот се брише последниот став.**

- **Во членот 45 од Статутот, по ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:**

„Одлуките донесени на Собранието на Банката, по правило, влегуваат во сила веднаш со денот на донесувањето, освен кога, во зависност од природата на одлуката што се донесува на Собранието, со неа не се утврди друг датум на нејзино влегување во сила.“

Претходниот став 5 од истиот член станува став 6.

– **Се менува членот 50 од Статутот, кој сега гласи:**

„За работата на Собранието се води записник кој го води нотар, записникот се подготвува најдоцна во рок од 3 дена од денот на одржувањето на Собранието и го потпишуваат нотарот и претседавачот на Собранието.“

– **Се менува членот 51 од Статутот, кој сега гласи:**

„Со Деловникот за работа на Собранието на Банката се регулираат:

- условите и начинот на свикување и на одржување на Собранието;
- роковите за свикување на Собранието и дополнителните законски или интерни рокови кои зависат од свиканото Собрание;
- поканата и јавниот повик за свикување Собрание;
- содржината на поканата, т. е. на повикот за учество на Собранието;
- начинот на утврдување на дневниот ред и на вклучување нови точки во дневниот ред со поконкретно дефинирање на правата и на начинот на вклучување дополнителни точки или дополнување на постојните точки од дневниот ред;
- начините на известување, доставување и прием на материјалите и на други информации;
- начинот на доставување прашања, одлучувањето во однос на нив и обврската за проследување на одговорите, односно на објавата на интернет-страницата на Банката во форма на прашање и одговор;
- начинот на одлучување во однос на прашањата кои не се точки на дневниот ред на седниците на Собранието;
- пријавата за учество и/или искористувањето на можноста за овластување полномошници, како и начинот на неговото спроведување по писмен или по електронски пат;
- начинот на идентификување и на пријавување на судир на интереси кај полномошникот;
- начинот на евидентирање на учесниците и на утврдување на кворумот за работа на Собранието;
- водењето на Собранието, како и продолжувањето на прекината седница;
- начинот на гласање во зависност од одлуката што се донесува, како и на утврдување на потребното мнозинство со кое се одлучува на Собранието за донесување на секоја одлука;
- условите за остварување на правото на глас или за ограничување на правото на глас во определени случаи;
- начинот на спроведување на гласањето и начинот на спроведување тајно гласање;
- утврдувањето на резултатите од гласањето;
- водењето на записниците и други прашања.“

– **Се менува членот 52 од Статутот, кој сега гласи:**

„Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 6 (шест) члена. Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Во Надзорниот одбор на Банката 4 (четири) члена се од редот на акционерите и 2 (два) се независни членови.

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае 4 (четири) години.

Членовите на Надзорниот одбор од своите редови избираат претседател и заменик на претседателот на Надзорниот одбор на Банката.“

– **Се менува членот 53 од Статутот, кој сега гласи:**

„Член на Надзорниот одбор на Банката не може да биде лице кое не е во согласност со предусловите и/или ограничувања за лица со посебни права и одговорности дефинирани во Законот за банки.

Покрај лицето од ставот 1 на овој член, член на Надзорниот одбор на Банката не може да биде и лице вработено во Банката.

Членовите на Надзорниот одбор треба да имаат соодветни знаења и искуство за извршување на своите надлежности, да избегнуваат судир на интереси и да посветуваат доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежностите пропишани со Законот за банките.

Членовите на Надзорниот одбор треба заедно да имаат знаења и искуство потребни за независен надзор на Банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на кои е изложена.

Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор во иста банка подолго од 3 (три) последователни мандати.“

– **Се менува членот 54 од Статутот, кој сега гласи:**

„На членовите на Надзорниот одбор им припаѓа право на надомест за учество и работа на седниците во висина која е одредена со одлука на Собранието.“

– **Се менува членот 55 од Статутот, кој сега гласи:**

„Мандатот на членовите на Надзорниот одбор може да престане и пред истекот на мандатот во следните случаи:

- доколку Собранието на Банката не го одобри Извештајот за работењето на Надзорниот одбор;
- ако престанат да бидат исполнети условите кои овозможуваат назначување на член на Надзорниот одбор;
- ако гувернерот на НБРСМ ја повлече согласноста за именување на член на Надзорниот одбор;
- по сопствено – лично барање/оставка на член;
- ако членот врши работи за конкурентски банки;
- ако членот биде осуден со правосилна пресуда со казна затвор, согласно со закон;
- во други случаи утврдени со закон.

На членовите на Надзорниот одбор може предвремено да им престане мандатот со разрешување поради работење спротивно на закон, Статутот и добрите деловни обичаи.

Во случајот на предвремено престанување на функцијата на членовите на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на Банката се вршат избори за испразнетите места за остатокот на мандатот, по претходна согласност од Гувернерот на Народната банка.

Мандатот на новоизбраните членови на местото на членовите кои престанале да ја вршат функцијата член на Надзорниот одбор може да трае колку што трае мандатот на заменетиот член. Мандатот на новоизбраниот член, во случај на замена на член на Надзорен одбор, се определува со одлука за именување донесена од страна на Собранието на акционерите на Банката, имајќи ја предвид должината на периодот што преостанува до истекот на мандатот на заменетиот член.“

– **Се менува членот 56 од Статутот, кој сега гласи:**

„Надзорниот одбор е одговорен за стабилноста и ефикасноста на Банката и за заштита на депонентите на Банката.

Надзорниот одбор и вработените во Банката имаат доверлива задача да им служат на Банката и на клиентите на Банката и интересите на Банката и интересите на клиентите да ги стават пред својот сопствен материјален интерес.

Надзорниот одбор е должен:

- 1) да е активно вклучен во надзорот над работењето на Банката, да е во тек со значајните промени во нејзиното работење и во нејзиното окружување и да дејствува навремено за заштита на долгорочните цели на Банката;
- 2) да ги усвојува и да ја следи примената на другите политики и интерни акти коишто се во негова надлежност;
- 3) заедно со Управниот одбор, да воспостави и промовира корпоративна култура и вредности во Банката, имајќи ги предвид дефинираните стандарди и етички норми;
- 4) да врши самооценување и оцена на членовите на Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор, согласно важечката Политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- 5) да ги дефинира правата и одговорностите на Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и на Управниот одбор, како и да ја дефинира соработката со Управниот одбор на Банката;
- 6) заедно со Управниот одбор, да го утврди прифатливото ниво на ризик, имајќи ги предвид пазарната конкуренција, регулаторните барања, долгорочните цели на Банката, изложеноста на ризиците и капацитетот за преземање ризици, што подразбира и усогласеност на прифатливото ниво на ризик со деловната политика, финансискиот план, процесот на утврдување на интерниот капитал и системот за наградување;
- 7) да го воспостави и следи спроведувањето на системот за управување со ризиците, вклучувајќи го и работењето на Одборот за управување со ризиците, имајќи ги предвид барањата на регулативата на Народната банка за управување со ризиците и барањата за определување на еден член на Управниот одбор којшто ќе биде одговорен за следење на управувањето со ризиците;
- 8) да ја воспостави и да го следи спроведувањето на внатрешната ревизија и да го следи работењето на Одборот за ревизија;
- 9) да го следи финансиското работење на Банката и начинот на кој се извршува финансиското известување;
- 10) да го следи системот на наградување во Банката и да врши оцена дали е тој во согласност со Политиката за наградување, културата на ризик и капацитетот за преземање ризици на Банката;
- 11) да го следи спроведувањето на интерните акти на Банката за заштитено пријавување.“

– **Се менува членот 57 од Статутот, кој сега гласи:**

„Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување.

Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење и управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување на Народната банка.

При извршувањето на своите надлежности, Надзорниот одбор ги има предвид интересите на заинтересираните лица и обезбедува услови за одржување ефикасна соработка со Народната банка на Република Северна Македонија и со другите регулаторни органи.

Надзорниот одбор ги врши и следните работи:

- 1) ги усвојува деловната политика и развојниот план на Банката;
- 2) именува и разрешува членови на Управниот одбор на Банката;
- 3) именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици;

- 4) именува и разрешува членови на Одборот за ревизија;
- 5) именува и разрешува членови на кредитните одбори;
- 6) именува и разрешува членови на Одборот за надгледување на информативната технологија;
- 7) го усвојува финансискиот план на Банката;
- 8) го разгледува извештајот на Управниот одбор за поставеноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола;
- 9) го одобрува воспоставувањето и организацијата на системот на внатрешна контрола;
- 10) организира Служба за внатрешна ревизија, и врши именување, следење на работењето и разрешување на лицето надлежно за внатрешната ревизија на Банката;
- 11) го одобрува годишниот план на Службата за внатрешна ревизија;
- 12) ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- 13) ги усвојува политиките за управување со ризици на Банката;
- 14) ги одобрува плановите и програмите за работа и општите акти на Банката, освен актите што ги донесува Собранието на Банката;
- 15) усвојува политика за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- 16) усвојува политика за наградување во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на Банката;
- 17) донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор;
- 18) ги разгледува извештаите за работењето на Управниот одбор на Банката;
- 19) ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици;
- 20) ги разгледува извештаите на Одборот за ревизија;
- 21) ги разгледува извештаите на Службата за внатрешна ревизија;
- 22) ги разгледува извештаите на лицето/службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
- 23) ги одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
- 24) одобрува изложеност спрема лице од над 20 % од сопствените средства на Банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народна банка и Република Северна Македонија;
- 25) одобрува трансакции со поврзани лица со банката во износ од над 6.000.000 денари;
- 26) го одобрува стекнувањето на капитални делови и купувањето на хартии од вредност поголеми од 5 % од сопствените средства на Банката, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка и Република Северна Македонија;
- 27) го одобрува предлогот на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- 28) ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија, врши надзор на соодветноста на процедурите и ефикасноста на работењето на внатрешна ревизија и ги разгледува нејзините извештаи;
- 29) ги разгледува извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народна банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на Банката;
- 30) ги разгледува записниците од непосредната теренска контрола и непосредната теренска инспекциска контрола на Народната банка, до Народната банка ги доставува записниците од седниците на Надзорниот одбор на кои се

- разгледуваат записниците од контролата и ги верификува приговорите на Банката на записниците од Народната банка;
- 31) го одобрува годишниот извештај за работењето на Банката и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на Банката;
 - 32) го разгледува извештајот на друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до Собранието на акционери;
 - 33) го усвојува Кодексот за корпоративно управување, со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на Банката;
 - 34) го усвојува Етичкиот кодекс на Банката, преку кој ја промовира корпоративната култура и вредности на Банката;
 - 35) го одобрува Деловникот за работа на Одборот за ревизија;
 - 36) одлучува за отпис на побарувања над максималниот износ на поединечно незначајните побарувања;
 - 37) одлучува за кредитна изложеност спрема поединечно лице и со него поврзаните лица во рамките на лимитите утврдени со актите на Банката;
 - 38) одлучува за стекнување и располагање со имот врз основа на ненаплатени побарувања на Банката согласно актите на Банката;
 - 39) ги разгледува извештаите за видот и износот на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања, преземените активности за нивна продажба и статусот на реализирање на плановите за продажба и/или промените во плановите за продажба, како и износот на продадените преземени средства;
 - 40) го свикува Собранието на Банката помеѓу две годишни собранија, по сопствена иницијатива или по барање на акционери;
 - 41) одлучува за формирање и укинување на организациони делови на Банката во земјата и во странство и за нивните овластувања;
 - 42) формира одбори и комисии за извршување определени задачи, делегира одговорности за формирање на одбори и комисии и го одредува нивниот делокруг и начин на работа;
 - 43) донесува деловник за својата работа и за работата на Управниот одбор;
 - 44) го одобрува актот на Управниот одбор со кој се уредува застапувањето и потпишувањето на актите на Банката;
 - 45) го разгледува извештајот за трансакции со поврзани лица со Банката;
 - 46) ги одобрува стратегиските интерни акти за преземање и управување со ризици и го следи нивното спроведување;
 - 47) ја оценува адекватноста на донесените стратегиски интерни акти и политики за управување со ризици најмалку еднаш годишно;
 - 48) ги разгледува извештаите за профилот на ризичност на Банката;
 - 49) ги одобрува лимитите на изложеност на одделни видови ризици;
 - 50) ја одобрува политиката за објавување на извештаи и податоци од страна на Банката;
 - 51) ја усвојува политиката со која се определува начинот на управување со ризикот од несогласеност и спроведување на контролата на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
 - 52) на годишно ниво ја ревидира стратегијата за управување со ризици, политиките за управување со ризици на Банката и политиката за користењето услуги од надворешни лица;
 - 53) одлучува за други прашања во согласност со законот, со овој Статут и со други прописи.“

– **Се менува членот 58 од Статутот, кој сега гласи:**

„Надзорниот одбор најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката.

Надзорниот одбор врши оцена на соодветноста на кандидатот за член, односно на членот на Надзорниот одбор, којашто вклучува поединечна оцена на соодветноста на кандидатот за член, односно на членот на Надзорниот одбор, и колективна оцена на соодветноста на членот на Надзорниот одбор заедно со другите членови на Надзорниот одбор на Банката.

Оцената за соодветноста се врши:

1. пред секое именување нов член на Надзорниот одбор;
2. пред повторно именување постоен член на Надзорниот одбор;
3. еднаш годишно, согласно со закон.

По исклучок на точките 1 и 2 од претходниот став, оцената на соодветноста може да се изврши и по именувањето на членот на Надзорниот одбор од Собранието на Банката, но најдоцна во рок од еден месец по неговото именување, но пред добивање на согласноста од гувернерот на Народната банка. Покрај случаите од претходниот став, колективната оцена се врши и доколку има значајни промени во деловниот модел на Банката.“

– **Се менува членот 60 од Статутот, кој сега гласи:**

„Членовите на Надзорниот одбор имаат исти права и обврски.

Работите ги вршат заедно, според овластувањата определени со закон и со овој Статут.

Од редот на своите членови, Надзорниот одбор на Банката формира помошни одбори кои му помагаат при спроведувањето на дел од неговите надлежности.“

– **Се менува членот 61 од Статутот, кој сега гласи:**

„Надзорниот одбор одлучува на седници.

Надзорниот одбор се состанува најмалку еднаш квартално.

Седниците на Надзорниот одбор, по правило, ги свикува претседателот на Надзорниот одбор на Банката, а во негово отсуство, заменикот на претседателот.

Надзорниот одбор задолжително се свикува на барање на една третина од членовите на Надзорниот или на Управниот одбор.

Со поканата за седницата, на членовите на Надзорниот одбор и на другите поканети лица им се доставува дневниот ред со материјалите за односните точки, и тоа најдоцна 7 дена пред одржувањето на седницата.

Надзорниот одбор одржува седница и донесува полноважни одлуки ако се присутни повеќе од половината од вкупниот број членови на Надзорниот одбор.

За присутни на седницата се сметаат и членовите кои користат конференциска, телефонска врска или друга аудио и визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Учеството на ваквите седници се смета за присуство и лично учество на лицата кои се вклучени на овој начин. Учеството на седницата се запишува во записникот на Надзорниот одбор кој го потпишуваат сите членови што учествувале на седницата организирана на ваков начин.

На седницата можат да бидат поканети и други лица за кои ќе одлучи Надзорниот одбор на Банката, без право на глас.

Надзорниот одбор може да одлучува и без одржување на седница за што сите членови на Одборот даваат согласност за одлуката која се донесува без одржување на седница.

Седницата на Надзорниот одбор ја отвора и со неа раководи претседателот, а во негово отсуство тоа го прави заменикот на претседателот.

Надзорниот одбор полноважно расправа и одлучува ако на седницата се присутни мнозинство од вкупниот број членови. Надзорниот одбор ги донесува одлуките со мнозинство гласови од вкупниот број членови. Во случај на поделба на гласовите, одлучувачки е гласот на претседателот, а во негово отсуство, оној на заменикот на претседателот.

Со Деловникот за работа, Надзорниот одбор подетално ги уредува начинот на свикување на седниците, начинот на работа, постапката за одлучување, како и своите одговорности и овластувања.“

– **Се брише членот 62 од Статутот.**

– **Членот 63 од Статутот станува член 62, се менува и сега гласи:**

„Одборот за управување со ризици во Банката се состои од 5 (пет) члена, кои ги именува Надзорниот одбор на Банката.

Одборот за управување со ризици на Банката го сочинуваат:

- членот на Управниот одбор кој раководи со Секторот за управување со ризици, како претседател на Одборот;
- директорот на Секторот за финансии и контролинг, како заменик на претседателот на Одборот;
- директорот на Секторот за правни работи и усогласеност;
- раководителот на Дирекцијата за управување со кредитни ризици и
- раководителот на Дирекцијата за мониторинг и наплата.

Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката.

Со одлуката за назначување членови на Одборот за управување со ризици можат да се назначат и заменици на членовите од редот на лицата со посебни права и одговорности кои ги заменуваат членовите во нивно отсуство.

Еден од членовите на Управниот одбор на Банката задолжително е член на Одборот за управување со ризици.

Членовите на Одборот за управување со ризици, покрај условите предвидени со закон, задолжително треба да имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку 3 години, да имаат познавање за работењето на Банката, нејзините производи и услуги и да имаат познавање за ризиците на кои е изложена Банката.

Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае четири години.

На член на Одборот за управување со ризици, членството во Одборот може да му престане и пред истекот на мандатот во следните случаи:

- на негово барање;
- во случаи определени со закон;
- со отповикување од страна на Надзорниот одбор на Банката.“

– **Членот 64 од Статутот станува член 63, се менува и сега гласи:**

„Одборот за управување со ризици ги врши следните работи:

- 1) перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на Банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици, со цел да се минимизираат загубите од изложеност на Банката на ризик;

- 2) воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- 3) ги следи прописите на Народна банка, кои се однесуваат на управувањето со ризици, и усогласеноста на Банката со овие прописи;
- 4) врши оцена на системите на управување со ризиците во Банката.
- 5) утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена Банката.
- 6) ги анализира извештаите за изложеноста на Банката на ризик, изработени од службите во Банката кои вршат оцена на ризиците, и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици.
- 7) ги воспоставува процедурите и начинот на вршење на стрес-тестирање
- 8) ја воспоставува политиката за користење на услуги од надворешни лица
- 9) ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола во управувањето со ризици;
- 10) ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката;
- 11) ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици,
- 12) ја оценува усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди Банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на Банката.
- 13) квартално го известува Надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на Банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите, и
- 14) одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката.
- 15) најмалку еднаш квартално ги разгледува трансакциите со поврзаните лица со Банката за што доставува извештај до Надзорниот одбор
- 16) го следи спроведувањето на политиката за сигурност на информативниот систем и ги идентификува случаите кога е потребно нејзино ревидирање
- 17) врши оцена на воспоставениот процес на управување со сигурност на информативниот систем
- 18) го анализира извештајот за извршената процена на ризиците за информативната сигурност и ги следи активностите кои се преземаат во врска со управувањето со сигурноста на информативниот систем
- 19) ги разгледува извештаите за недвижниот имот во функција на Банката, извештаите за резултатите од спроведените огласи за продажба на имотот на Банката, како и извештаите за управување со имотот на Банката
- 20) ги разгледува и ги анализира извештаите за текот и стадиумот на правните постапки, согласно политиките за управување со правниот ризик
- 21) врши други активности согласно со законската, подзаконската регулатива и интерните акти на Банката.

Одборот за управување со ризици, на месечна основа, ги разгледува резервациите со вклучено нето-чинење на ризикот, извештајот за финансискиот резултат и извештајот од одговорното лице за усогласеност со прописите.

Одборот за управување со ризици, на квартална основа, ги разгледува сите извештаи поднесени од одборите во ОБ, финансискиот извештај со компаративна анализа на реализираното со проекциите во буџетот и со планот на ОБ, наплатата на проблематичните кредити, информациите за судски постапки, за оперативниот ризик, за спречувањето на перењето пари.

Одборот за управување со ризици за својата работа доставува извештај до Надзорниот одбор најмалку еднаш квартално.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш годишно врши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и ја доставува до Надзорниот одбор.“

– **Членот 65 од Статутот станува член 64, се менува и сега гласи:**

„Одборот за управување со ризици се состанува најмалку еднаш неделно.

Одборот за управување со ризици полноважно расправа и одлучува ако на седницата се присутни мнозинството од вкупниот број членови.

Во случај на поделба на гласовите, одлучувачки е гласот на претседателот, а во негово отсуство, оној на заменикот на претседателот.

Членовите на Одборот за управување со ризици можат да учествуваат и одлучуваат на седница организирана со користење на конференциска, телефонска врска или со користење на друга аудио или визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои што учествуваат на така организираниот состанок може да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг.

Одборот за управување со ризици донесува одлуки со мнозинство од вкупниот број членови на Одборот.

За работата на Одборот за управување со ризици се води записник, кој се усвојува на првата наредна седница на Одборот.

Одборот за управување со ризици може да одлучува и без одржување на седница ако сите членови на Одборот дадат писмена согласност на актот кој се донесува со своерачен потпис, со потпис испратен по факс или по електронски пат. За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува записник.

Подеталните одредби за составот, делокругот на надлежности и на одговорности, начинот на работење и за оцената на соодветноста на членовите на Одборот за управување со ризици на Банката подетално се регулираат со Деловникот за работа на Одборот за управување со ризици на Банката и со политиката за начинот на избор, следење на работењето и разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и на Управниот одбор.

Деловникот за работа на Одборот за управување со ризици го донесува Надзорниот одбор на Банката.“

– **Членот 65-а од Статутот се брише.**

– **Членот 66 од Статутот станува член 65, се менува и сега гласи:**

„Одборот за ревизија се состои од 6 (шест) члена.

Членовите на Одборот за ревизија ги именува Надзорниот одбор на Банката со мандат од 4 години.

Мнозинството членови на Одборот за ревизија, и тоа 4 (четири) члена, се избираат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а преостанатите, односно 2 (два) члена, се независни.

Најмалку еден член на Одборот за ревизија мора да биде овластен ревизор.

Вработен во друштвото за ревизија определено од Банката не може да биде член на Одборот за ревизија.

Членовите на Одборот за ревизија од своите редови избираат претседател, кој е одговорен за организација на работата на Одборот за ревизија, и заменик на претседателот.

Покрај условите што треба да ги исполнуваат лицата со посебни права и овластувања, членовите на Одборот за ревизија треба да имаат соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството, како и познавања за работењето на Банката, за нејзините производи, ризиците на кои е изложена таа, системите за

внатрешна контрола и политиките за управување со ризици на Банката и за сметководството и ревизијата.“

– **Членот 67 од Статутот станува член 66, се менува и сега гласи:**

„Одборот за ревизија ги врши следните работи:

- 1) ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации, за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди,
- 2) ги разгледува и оценува системите за внатрешна контрола;
- 3) ја следи работата и ја оценува ефикасноста на внатрешна ревизија;
- 4) го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на друштвото за ревизија;
- 5) ги донесува сметководствените политики на Банката;
- 6) ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи;
- 7) одржува состаноци со Управниот одбор, внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабостите на Банката;
- 8) ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици,
- 9) предлага назначување на друштво за ревизија и раскинување на склучен договор со друштво за ревизија;
- 10) најмалку еднаш во три месеци го известува Надзорниот одбор на Банката за својата работа;
- 11) дава мислење по прашања поставени од страна на Надзорниот одбор
- 12) најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно.

Одборот за ревизија поднесува полугодишен и годишен извештај за својата работа до Надзорниот одбор на Банката, во кој е содржана оцената за сопствената работа.

На членовите на Одборот за ревизија им припаѓа право на надомест за учество и работа на седниците во висина која е одредена со одлука на Собранието.“

– **Членот 68 од Статутот станува член 67, се менува и сега гласи:**

„Одборот за ревизија работи и одлучува на седници.

Седниците на Одборот за ревизија ги свикува претседателот, а во негово отуство тоа го прави заменикот на претседателот, и тоа најмалку еднаш на секои три месеци или почесто, на барање на Надзорниот одбор.

Одборот за ревизија може да одржи седница и да донесува полноважни одлуки ако се присутни мнозинство од вкупниот број членови на Одборот за ревизија.

За присутни на Седницата се сметаат и членовите кои користат конференциска, телефонска врска или друга аудио и визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Учесството на ваквите седници се смета за присуство и лично учество на лицата кои се вклучени на овој начин.

Одборот за ревизија може да одлучува и без одржување на седница, за што сите членови на Одборот даваат согласност за одлуката која се донесува без одржување на седница. Давањето на согласноста се врши со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлогот на одлуката. За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува записник.

Одборот за ревизија на Банката на својата седница одлучува во форма на одлуки, препораки, ставови, мислења, заклучоци.

Одлуката, заклучокот, мислењето, ставовите и препораката се смета дека се донесени ако за нив гласале мнозинството од вкупниот број членови на Одборот за ревизија.

Во случај на изедначен број гласови, гласот на претседателот на Одборот за ревизија се смета за одлучувачки, а во негово отсуство, оној на заменикот на претседателот.

Одлуката, заклучоците, мислењето, ставовите и препораките што ги донесува Одборот за ревизија ги потпишува претседателот на Одборот за ревизија, а во негово отсуство, заменикот на претседателот.

За работата на Одборот за ревизија се изготвува записник, кој се усвојува на првата наредна седница на Одборот.“

– **Членот 68-а од Статутот станува член 67-а.**

– **Членот 69 од Статутот станува член 68, се менува и сега гласи:**

„Управниот одбор е орган кој ја претставува и ја застапува Банката и раководи со нејзиното работење.

Надзорниот одбор на Банката ги именува членовите на Управниот одбор со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Надзорниот одбор и тие стапуваат на функциите по добивање претходна согласност од НБРСМ.

Со членовите на Управниот одбор се склучуваат менаџерски договори, со кои подетално се утврдуваат работните активности, правата, обврските, висината на примањата и на надоместоците по сите основи, премијата за лично осигурување и други релевантни прашања.

Управниот одбор на Банката се состои од 2 (два) члена, при што членовите се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема таа, а надлежностите на членовите подетално се дефинирани и распределени.

Со одлука на Надзорниот одбор на Банката се определуваат членовите и претседателот на Управниот одбор на Банката. Претседателот на Управниот одбор ги надгледува и ги координира активностите на Управниот одбор и целокупното работење на Банката.

Мандатот на членовите на Управниот одбор е 4 (четири) години, со можност за реизбор.

Членот на Управниот одбор на Банката задолжително треба да има соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството и на финансиите, 6 години успешно работно искуство од областа на финансиите или на банкарството или 3 години работно искуство како лице со посебни права и одговорности во банка, со активности соодветни на оние на Банката.

Членовите на Управниот одбор треба да поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на Банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на кои е изложена таа, во согласност со правилата за корпоративно управување пропишани од страна на Народната банка.

Членовите на Управниот одбор мора да се во постојан работен однос во Банката и барем еден од членовите мора да го познава македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и да има постојано живеалиште во Република Северна Македонија.

Член на Управниот одбор на Банката не може да биде лице кое не е во согласност со предусловите и/или со ограничувањата за лица со посебни права и одговорности дефинирани во Законот за банките.

Оцената на соодветноста на кандидатот за член, односно на членот на Управниот одбор ја врши Надзорниот одбор на Банката во согласност со важечката политика за начинот на избор, следење на работењето и разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и на Управниот одбор.

Оцената на соодветноста се врши најмалку:

1. пред секое именување нов член на Управниот одбор;
2. пред повторно именување постоен член на Управниот одбор;
3. во случај на значајни промени во деловниот модел на Банката.

Претседателот на Управниот одбор ја претставува Банката.

Претседателот на Управниот одбор ги надгледува и ги координира активностите на Управниот одбор и целокупното работење на Банката

За време на отсуство на претседателот на Управниот одбор од каква било причина, Банката ја претставува другиот член на Управниот одбор.

Во отсуство на членовите на Управниот одбор, Банката ја претставува лице со посебни права и одговорности што ќе биде определено со посебна одлука од Управниот одбор.

Во однос на трети лица, во зависност од проблематиката и од барањата за застапување, Банката е застапувана од:

- претседателот на Управниот одбор самостојно;
- претседателот и од член на Управниот одбор;
- член на Управниот одбор самостојно.

За време на отсуство на претседателот и на другиот член на Управниот одбор, Банката ја застапуваат и актите ги потпишуваат директорите/одговорните лица на организациските делови со кои раководат.

Застапувањето и потпишувањето на актите подетално се уредува со посебен акт на Управниот одбор одобрен од страна на Надзорниот одбор. Со посебен акт на Управниот одбор одобрен од страна на Надзорниот одбор на Банката подетално се уредува кои акти ги потпишуваат одделно претседателот на Управниот одбор и неговите членови, а кои акти ги потпишуваат заедно.

На член на Управниот одбор членството во Управниот одбор може да му престане и пред истекот на мандатот во следните случаи:

- по негово барање;
- по сила на закон и
- со отповикување од страна на Надзорниот одбор.

Доколку бројот на членовите на Управниот одбор на Банката се намали под пропишаниот со Законот за банки, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител или вршители на должноста член(ови) на Управниот одбор.

Вршителите на должност член на Управен одбор се предмет на упис во Трговскиот регистар.

Членот од Надзорниот одбор кој е именуван за вршител на должност член на Управниот одбор, во периодот на извршувањето на оваа должност не може да учествува во донесувањето на одлуките што се во надлежност на Надзорниот одбор.“

– **Членот 70 од Статутот станува член 69, се менува и сега гласи:**

„Управниот одбор на Банката ги врши следниве работи:

- 1) Управува со Банката,
- 2) Ја застапува Банката,
- 3) Ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивното спроведување,
- 4) Покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на Банката;
- 5) Ги именува и разрешува лицата со посебни права и одговорности во согласност со одредбите од Законот и Статутот на Банката;
- 6) Изготвува деловна политика и развоен план на Банката;

- 7) Изготвува финансиски план на Банката;
- 8) Изготвува политика на сигурност на информативниот систем на Банката;
- 9) Изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор;
- 10) Изготвува Етички кодекс на Банката;
- 11) именува лице односно го организира организациониот дел за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
- 12) одлучува за купување, продажба и закуп на основни средства на Банката и одобрување средства за други работи најмногу до 5% од сопствените средства на Банката;
- 13) формира пописни комисии за попис на средства и извори на средства, комисија за расходување и оттуѓување на основни средства и ситен инвентар, а по потреба формира и други комисии и работни тела за обавување на одредени работи и ги именува нивните членови;
- 14) утврдува предлози на одлуки и други акти за кои одлучува Надзорниот одбор на Банката, со посебен осврт на политиките, стратегиите и системите за управување со ризици во соработка со Одборот за управување со ризици;
- 15) се грижи за информирањето на акционерите на Банката;
- 16) донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работните места;
- 17) донесува општи и поединечни акти на Банката и упатства од негова надлежност;
- 18) одлучува за распределба на средствата за спонзорство, реклами, пропаганда и репрезентација;
- 19) по потреба склучува Колективен договор со Синдикатот на Банката;
- 20) одлучува за отпис на побарувања до максималниот износ на поединечно незначајните побарувања определени со одлука донесена од страна на Надзорниот одбор, како и отписи предвидени како задолжителни со законски и подзаконски акти;
- 21) донесува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на останатите лица со посебни права и одговорности и
- 22) Одлучува за други прашања од значење за работењето на Банката, освен за оние кои се во исклучителна надлежност на Собранието и на Надзорниот одбор.

Заради рационалност, ефикасност и навременост во извршувањето на работите, членовите на Управниот одбор можат да одлучуваат, односно да решаваат поединечно, односно секој во делот за кој е одговорен.

Со одлука на Надзорниот одбор се врши поделба на надлежностите помеѓу претседателот и другите членови на Управниот одбор на Банката по одделни сегменти од работењето на Банката на следниов начин:

- Претседателот на Управниот одбор е надлежен за:
 - Секторот комерција, во чиј состав спаѓаат следните организациски единици: Дирекцијата за корпоративно банкарство и МСП, Дирекцијата за кредитна анализа, Дирекцијата за тргување и пазари на капитал, Дирекцијата продажна мрежа и Дирекцијата за маркетинг.
 - Секторот финансии и контролинг, во чиј состав спаѓаат следните организациски единици: Дирекцијата за менаџерска контрола и АЛМ, Дирекцијата за ликвидност и Дирекцијата за сметководство и даноци.
 - Секторот за правни работи и усогласеност, во чиј состав спаѓаат следните организациски единици: Дирекцијата за спречување перење пари и финансирање тероризам, Службата за правни работи и Службата за усогласеност.
 - Дирекцијата за човечки ресурси.
- Другиот член на Управниот одбор е надлежен за:

- Секторот за управување со ризици, во чиј состав спаѓаат следните организациски единици: Дирекцијата за управување со кредитни ризици и Дирекцијата за мониторинг и наплата.
- Секторот операции, во чиј состав спаѓаат следните организациски единици: Дирекцијата за поддршка на работењето, Дирекцијата за информатичка технологија, Дирекцијата за мултиканална поддршка на банкарското работење, Дирекцијата за проекти и организација и Дирекцијата за општи ресурси.“

– **Членот 71 од Статутот станува член 70, се менува и сега гласи:**

„Управниот одбор на Банката е одговорен за:

1. Обезбедување услови за работењето на Банката во согласност со прописите;
2. Управување и следење на ризиците на кои е изложена Банката во работењето;
3. Постигнување и одржување на адекватно ниво на сопствени средства;
4. Функционирање на системот за внатрешна контрола во сите области на работење на Банката;
5. Непречено работење на дирекцијата за внатрешна ревизија на Банката, односно осигурува дека Дирекцијата за внатрешна ревизија има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел за непречено спроведување на нејзините активности;
6. Непречено работење на лицето, односно на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите;
7. Донесување и спроведување политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор.
8. Водење на трговските и другите книги и деловната документација на Банката за изработка на финансиски и други извештаи во согласност со прописите за сметководство и сметководствени стандарди,
9. Навремено и точно финансиско известување,
10. Редовност и точност на извештаите што се доставуваат до Народна банка во согласност со закон и со прописите донесени врз основа на закон и
11. Спроведување на мерките изречени на Банката од страна на гувернерот.

Управниот одбор на Банката за својата работа одговара пред Надзорниот одбор.

Управниот одбор го известува Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш квартално.

Управниот одбор е должен веднаш да го извести Надзорниот одбор за:

- влошена ликвидност или солвентност на Банката,
- постоење основа за укинување на дозволата за основање и работење или за забрана за извршување на одредена финансиска активност, во согласност со Законот,
- намалување на сопствените средства под пропишаното ниво во согласност со Законот,
- наодите на Супервизијата и надзорот на Народната банка и
- наодите на Управата за јавни приходи и други контролни органи.

Во случаите од ставот 4, алинеи 1, 2 и 3 од овој член, Надзорниот одбор на Банката е должен веднаш да ја извести Народната банка.

За наодот од ставот 4, алинеја 5, Надзорниот одбор на Банката е должен веднаш да ја извести Народната банка доколку наодите имаат значително влијание врз финансиската состојба на Банката.

Член на Управен одбор е должен веднаш да го извести Надзорниот одбор ако тој или со него поврзани лица стекнат контрола во друго правно лице.

Управниот одбор е должен редовно да го информира Надзорниот одбор за сите активности и промени во работењето коишто се значајни за надлежностите на Надзорниот одбор, и тоа:

- 1) промени во управувањето со ризиците;
- 2) промени во солвентната и ликвидносната позиција на Банката и нејзината финансиска состојба;
- 3) надминување на лимитите на изложеност и неусогласеност на работењето со прописите;
- 4) слабости во системот на внатрешна контрола и во начинот на функционирање на функциите на контрола;
- 5) случаи коишто можат да предизвикаат непочитување или неусогласеност со законските или регулаторните барања;
- 6) случаи поврзани со заштитеното пријавување од страна на укажувач во Банката.“

– **Членот 72 од Статутот станува член 71, се менува и сега гласи:**

„ Управниот одбор одлучува на седница.

Управниот одбор се состанува најмалку еднаш месечно, а по потреба може и почесто.

Управниот одбор може да одржи седница и да донесува полноважни одлуки ако се присутни двата члена на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор можат да учествуваат и одлучуваат на седница организирана со користење на конференциска, телефонска врска или со користење на друга аудио или визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг и без одржување на седница преку давање писмена согласност на одлуките кои што се донесуваат. Давањето на согласност може да биде извршено со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлог-одлуката. Одлуките се сметаат за донесени ако сите членови на Управниот одбор дадат писмена согласност на предлог – одлуката која се донесува.

За работата на Управниот одбор на седници, во рок од 3 дена од одржувањето на седницата се изготвува записник, кој го потпишуваат двата члена на Управниот одбор.

Управниот одбор на Банката за одредени работи што се поврзани со секојдневното тековно работење на Банката, во рамките на предметот на работењето на Банката и на актите донесени од страна на органите на Банката, може да овласти да ја застапуваат и во име на Банката да потпишуваат лица со посебни права и одговорности и други стручни лица вработени во Банката.

Овластените лица од претходниот став на овој член не можат да ги пренесат дадените овластувања на други вработени без согласност на Управниот одбор.

Управниот одбор донесува решенија, инструкции и други акти за начинот на потпишување, на парафирање на актите и на овластувањата за потпишување на актите.

Одлуките на Управниот одбор се сметаат за донесени доколку за нив гласале двата члена на Управниот одбор.

Одлуките што ги донесува Управниот одбор ги потпишува претседателот на Управниот одбор.

Подеталните одредби за составот, делокругот на надлежности и одговорности, начинот на работење и за оцената на соодветноста на членовите на Управниот одбор на Банката подетално се регулираат со Деловникот за работа на Управниот одбор на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и на Управниот одбор.“

– **Членот 72-а од Статутот се брише.**

– **Членот 73 од Статутот станува член 72, се менува и сега гласи:**

„Лица со посебни права и одговорности во Банката се:

- членовите на Надзорниот одбор на Банката;
- членовите на Управниот одбор на Банката;
- членовите на Одборот за ревизија;
- членовите на Одборот за управување со ризици и
- останати лица со посебни права и одговорности дефинирани како лица со посебни права и одговорности во актот за систематизација на работните места во Банката донесен од Управниот одбор на Банката.

Лица со посебни права и одговорности за кои, во согласност со важечката регулатива, е потребна претходна согласност од НБРСМ не можат да бидат назначени од соодветниот орган кој ги назначува без обезбедување на ваквата согласност. Останати лица со посебни права и одговорности се лица со посебни права и одговорности кои ги водат и извршуваат работите и задачите поврзани со секојдневното работење на Банката во рамките на организациската поставеност на Банката, законските прописи и актите донесени од соодветните органи.

Мандатот, надлежностите, правата, одговорностите и условите за именување на останатите лица со посебни права и одговорности се утврдуваат со посебен акт донесен од страна на Управниот одбор на Банката. Мандатот, надлежности, права и одговорности на одговорното лице на организациониот дел одговорен за спроведување на функцијата внатрешна ревизија ги уредува Надзорниот одбор на Банката.

Останатите лица со посебни права и одговорности, правата од работен однос ги остваруваат според договор за уредување на односите, склучен помеѓу Управниот одбор и лицето со посебни права и одговорности согласно со закон. Мандатот на останатите лица со посебни права и одговорности назначени од страна на Управниот одбор може да биде 1, 2, 3 или 4 години согласно одлуката за именување, со можност за повторно назначување.

Лицата со посебни права и одговорности во Банката задолжително треба да имаат соодветно високо образование и познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, да ги познаваат правилата за добро корпоративно управување и да имаат соодветно искуство кое обезбедува сигурно и стабилно управување со Банката.

Лице со посебни права и одговорности не може да биде:

- 1) член на Советот на Народната банка;
- 2) вработено во Народната банка;
- 3) на кое му е изречена прекршочна санкција, или казна забрана за вршење професија, дејност или должност;
- 4) кое не поседува репутација со што може да биде загрозувано сигурното и стабилното работење на банката;
- 5) кое не ги почитува одредбите од Законот за банки и прописите донесени врз основа на овој закон и/или не ги спроведувало или не ги спроведува и/или постапувало или постапува спротивно на мерките изречени од гувернерот, со што биле или се загрозувани сигурноста и стабилноста на банката;
- 6) член на надзорен одбор, одбор за управување со ризици, одбор за ревизија и управен одбор на друга банка или вработен во друга банка или
- 7) кое извршувало функција на лице со посебни права и одговорности во банка или друго правно лице во кое била воведена администрација или над кое е отворена стечајна или ликвидациона постапка, освен доколку недвосмислено, врз основа на расположливите документи и податоци се утврди дека лицето не придонело за

настанување на условите за воведување на администрација, стечајна или ликвидациона постапка или функцијата ја вршело непосредно пред или по настанување на причините кои довеле до воведување на администрација, отворање на стечај или спроведување на ликвидациона постапка.

За лице кое не поседува репутација ќе се смета и лице кое е осудено со правосилна судска пресуда на безусловна казна затвор над шест месеци, се додека траат правните последици од пресудата.

За член на управен одбор на банка ќе се смета дека не поседува репутација и кога има соработник во однос на кој постојат околностите од претходниот став на овој член.

Член на управен одбор може во исто време да биде и член на најмногу два органи на надзор, односно неизвршен член на одбор на директори во најмногу две небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на надзорен одбор може во исто време да биде и:

- член на еден орган на управување и на еден орган на надзор, односно да извршува една функција на извршен и една функција на неизвршен член на одбор на директори во небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции или
- член на три органи на надзор, односно да извршува три функции на неизвршен член на одбор на директори на небанкарски финансиски институции или нефинансиски институции.

Член на управен одбор на банка не може да биде и лице кое е управител, член на управен одбор или извршен член на одбор на директори во кое било домашно или странско трговско друштво.

Ограничувањата од ставовите 9, 10 и 11 на овој член не се однесуваат на членство во:

- 1) органи на непрофитни организации на волонтерска основа, без надоместок, и
- 2) во органи на трговски друштва кои припаѓаат на иста банкарска група во Република Северна Македонија или во странство.

Во случаите кога банката, како дел од банкарска група, спроведува политики на групата, членовите на надзорниот и/или управниот одбор треба да обезбедат тие политики да се соодветни за банката и се во согласност со законите на Република Северна Македонија и стандардите на Народната банка.“

- **Членот 74 од Статутот станува член 73.**
- **Членовите 75 и 76 од Статутот се бришат.**
- **Членот 77 од Статутот станува член 74.**
- **Членот 78 од Статутот станува член 75, се менува и сега гласи:**
„Останати лица со посебни права и одговорности во Банката се:
 - 1) директорите на секторите во Банката;
 - 2) раководителот на Дирекцијата за внатрешна ревизија;
 - 3) раководителот на Дирекцијата за управување со кредитни ризици и
 - 4) раководителот на Дирекцијата за мониторинг и наплата.

Останатите лица со посебни права и одговорности во Банката, освен лицата за кои е посебно уредено со закон и со овој Статут, ги именува и ги разрешува Управниот одбор на Банката.

Мандатот на останатите лица со посебни права и одговорности во Банката, освен лицата за кои е посебно уредено со закон и со овој Статут, трае 4 години.

На останатите лица со посебни права и одговорности во Банката, својството на лице со посебни права и одговорности им престанува и пред истекот на мандатот во следните случаи:

- по нивно барање;
- по сила на закон и
- со отповикување од страна на Управниот одбор на Банката.

Работните подрачја, правата и обврските и надлежностите на останатите лица со посебни права и одговорности, подетално се уредуваат со актот за внатрешна организација и систематизација на работните места и договорот за работа.

Останатите лица со посебни права и одговорности имаат овластување за целосно водење на работите и на работењето на организациските единици со кои управуваат, односно ги усогласуваат и ги координираат работите на вработените за чија активност и работење се задолжени.

Подетални одредби за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на другите лица со посебни права и одговорности се определуваат со посебна политика, која ја донесува Управниот одбор на Банката.“

- **Членот 79 од Статутот станува член 76.**
- **Членот 80 од Статутот станува член 77.**
- **Членот 81 од Статутот се брише.**
- **Во членот 82 од Статутот, кој станува член 78, ставот 3 се менува и сега гласи:**

„Внатрешната ревизија врши постојана и целосна контрола и ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на Банката преку:

- оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола,
- процена на општата ефикасност на работењето на Банката,
- оцена на спроведувањето на политиките за управување со ризиците,
- оцена на поставеноста на информативниот систем,
- оцена на точноста и веродостојноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи (Трговски книги);
- проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето во согласност со прописите;
- следење на почитувањето на прописите, етичкиот кодекс, политиките и процедурите;
- оценка на системите за спречување на перење на пари;
- оценка на услугите што Банката ги добива од друштвата со помошни услуги на Банката.“

- **Членот 83 од Статутот станува член 79.**
- **Членот 84 од Статутот станува член 80.**

– **Членот 85 од Статутот станува член 81.**

– **Членот 86 од Статутот станува член 82, се менува и сега гласи:**

„Управниот одбор на Банката е должен да организира Служба за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите.

Службата е одговорна за идентификација и следење на ризиците од неусогласеноста на работењето на Банката со прописите. Под ризик од неусогласеност со прописите се смета особено, но не исклучиво, ризикот од изречени мерки од страна на Народна банка, од финансиски загуби и репутациски ризик како последица на пропусти во усогласувањето на работењето на Банката со прописите.

Опфатот на контролата на усогласеноста на работењето на Банката со прописите се однесува најмалку на:

- следење на почитувањето на прописите коишто се однесуваат на работењето на Банката;
- идентификување и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на Банката со прописите, вклучувајќи и следење на поплаките од клиентите на Банката;
- известување на Надзорниот и Управниот одбор за утврдените неусогласености во текот на работењето и за преземените активности за нивно надминување;
- советување на Надзорниот и Управниот одбор за прашања во врска со примената на прописите;
- навремено известување на членовите на Управниот одбор и на останатите вработени за измените и дополнувањата на прописите;
- оцена на потенцијалното влијание од промените во прописите врз работењето на Банката и врз нејзиното окружување;
- оцена на усогласеноста на новите производи, активности или системи во Банката со прописите;
- обука на вработените за начинот на примена на соодветните прописи во нивното секојдневно работење;
- давање насоки за правилна примена на прописите во форма на препораки, вклучително и препораки за измена на соодветните интерни акти, како и давање одговори на вработените за прашања поврзани со спроведувањето на прописите;
- исполнување други законски обврски (пр. активности за спречување на перење пари);
- соработка со други институции;
- редовно известување на Надзорниот и Управниот одбор на Банката, согласно со Законот за банките.

Вработените во Службата ги извршуваат единствено овие активности и се самостојни во извршувањето на работите од нивна надлежност.

Вработените во Банката се должни на вработените во Службата од ставот 1 да им овозможат увид во документацијата со која располагаат и да им ги дадат сите потребни информации.

Службата за усогласеност, за својата работа поднесува месечен извештај до Управниот одбор и полугодишен извештај до Надзорниот одбор.“

– **Во главата V од Статутот се додаваат нови точки/наслови 9, 10 и 11, кои содржат целосно нови членови од 83 до 89, а кои гласат:**

„9. ОНИТ - Одбор за надгледување на информативната технологија

Член 83

Надзорниот одбор на Банката формира Одбор за надгледување на информативната технологија (во понатамошниот текст: ОНИТ) како орган на Банката.

Одборот за надгледување на информативната технологија се состои од 8 члена. Надзорниот одбор на Банката ги назначува членовите на ОНИТ. Членови на Одборот се:

- членот на Управниот одбор во чија надлежност е организацискиот дел за организација и ИТ како претседател на Одборот;
- Одговорно лице на организацискиот дел за финансии;
- Одговорно лице на организацискиот дел за банкарски операции;
- Одговорно лице на организацискиот дел за организација и ИТ;
- ОСИС;
- двајца претставници од Групацијата;
- претставник од внатрешната ревизија без право на глас.

Членовите на Одборот за надгледување на информативната технологија треба да имаат добри познавања од областа на информативната технологија, како и на процедурите и на упатствата за информативната технологија.

Мандатот на членовите на Одборот за надгледување на информативна технологија трае сè додека ги вршат активностите од работните позиции од ставот 3 на овој член.

Одборот за надгледување на информативната технологија работи на седници, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш во кварталот, и доставува квартални извештаи до Управниот и до Надзорниот одбор.

Одборот за надгледување на информативната технологија полноважно расправа и одлучува ако на седницата се присутни мнозинството од вкупниот број членови на Одборот. Одборот за надгледување на информативната технологија одлучува со согласност од сите членови на Одборот.

Членовите на Одборот за надгледување на информативната технологија можат да учествуваат и одлучуваат на седница организирана со користење на конференциска, телефонска врска или со користење на друга аудио или визуелна комуникациска опрема, со тоа што сите лица кои што учествуваат на така организираниот состанок можат да се слушаат, да се гледаат и да разговараат еден со друг. Седниците може да се одржуваат и по писмен пат преку електронска пошта, со писмена согласност од сите членови.

За работата на Одборот за надгледување на информативна технологија се изготвува записник, кој се усвојува на првата наредна седница.

Член 84

Одборот за надгледување на информативната технологија ги врши следните работи:

- доставува извештаи за статусот на Информативната технологија на Банката и за отворените прашања до Надзорниот одбор на Банката и до Управниот одбор на Банката;
- дава препораки на Надзорниот одбор и на Управниот одбор за стратегиите, политиките и поголемите расходи од областа на Информативната технологија кои ги одобрува Надзорниот одбор или Управниот одбор;
- обезбедува ефективно планирање на Информативната технологија и следење на капацитетот на системот на Информативна технологија и неговите перформанси;
- го набљудува развојот на стратешките планови на Информативна технологија;
- одобрува добавувачи во однос на Информативната технологија и ја набљудува нивната финансиска состојба;
- ги одобрува и набљудува главните проекти, буџетот на Информативната технологија, приоритетите, стандардите, процедурите и перформансите на системот;
- врши координација на приоритетите помеѓу Дирекцијата за организација и ИТ;
- ја набљудува адекватноста на ресурсите на Информативната технологија во смисла на луѓе, опрема, договори со добавувачи на услуги;
- набљудување на планирањето и стратегијата;
- набљудување на развојот и извршувањето на оперативните планови;

- одобрување на ангажирање на надворешни обезбедувачи на ИТ сервиси и набљудување на нивната финансиска состојба;
- разгледување на анализи на ризик на outsourcing добавувачи;
- набљудување на статусот на активните проекти поврзани со ИТ;
- разгледување на извештаите за пријави на инциденти и предлагање чекори со цел елиминирање или намалување на поголеми и почести инциденти;
- разгледување на вонредните извештаи од ОСИС.

Член 85

Поблиските одредби за работата на Одборот за надгледување на информативната технологија се утврдуваат со Деловникот за работа на Одборот за надгледување на информативна технологија, кој го донесува Надзорниот одбор на Банката.

10. КОМИСИЈА ЗА НАГРАДУВАЊЕ И ИМЕНУВАЊЕ

Член 86

Надзорниот одбор формира Комисија за наградување и именување како орган на Банката.

Комисијата за наградување и именување се состои од 3 (три) члена од редовите на Надзорниот одбор на Банката, кои се назначуваат и се разрешуваат со одлука на Надзорниот одбор.

Претседателот на Надзорниот одбор на Банката и најмалку еден независен член на Надзорниот одбор задолжително се членови на Комисијата за наградување и именување.

Мандатот на членовите на Комисијата за наградување и именување е во согласност со мандатот на соодветните членови во Надзорниот одбор на Банката.

Комисијата за наградување и именување работи на седници, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Член 87

Комисијата за наградување и именување одлучува за прашањата во рамките на своите надлежности регулирани со применливата законска регулатива, Статутот на Банката, политиката за наградување, Кодексот на корпоративно управување и со други интерни акти на Банката кои се однесуваат на наградувањето и номинирањето членови на одбори.

Комисијата ги врши следните активности:

1. ја разгледува и редовно ја ажурира политиката за наградување;
2. дава предлози до соодветните органи за назначување и/или разрешување на членови на Надзорен одбор, Управен одбор и законски пропишаните одбори на Банката, дефинирајќи ги критериумите и правилата за назначување на тие членови;
3. дава претходно одобрение за наградувањата на Надзорниот и Управниот одбор на Банката, како и на лицата носители на контролни функции;
4. одлучува за други прашања во согласност со закон, Статут и останати правила и регулативи.

Поблиските одредби за работата на Комисијата за наградување и именување се утврдуваат со Деловникот за работа на Комисијата, кој е предмет на одобрување од страна на Надзорниот одбор на Банката.

11. СТРУЧНИ ТЕЛА

Член 88

Надзорниот одбор може да формира други одбори и комисии од редот на своите членови коишто му помагаат при спроведувањето на дел од неговите надлежности.

Надзорниот одбор за одделни прашања од делокругот на работењето на Банката може да формира консултативни тела при што членовите би биле од групацијата со задолжително учество на член/членови од вработените во Банката.

Управниот одбор за одделни прашања од делокругот на работењето на Банката може да формира: Колегиум на Управниот одбор, комисији, работни групи и други тела, составено од работниците на Банката.

Член 89

Надлежниот одбор со Одлука ги утврдува бројот, составот и надлежностите на стручните тела.

На седниците на стручните тела можат да бидат повикани и други раководни, стручни и други работници.

Стручните тела ги разгледуваат сите прашања од делокругот на Банката, за кои Управниот одбор смета дека треба да бидат разгледани.“

– Точката/насловот 9. СУДИР НА ИНТЕРЕСИ станува точка/наслов 12.

– Членот 87 од Статутот станува член 90, се менува и сега гласи:

„Лицата со посебни права и одговорности се должни редовно, на секои шест месеци, да дадат писмена изјава за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

Под личен интерес на лицата од ставот 1 на овој член се подразбираат и интересите на поврзаните лица со нив.

Судир на личниот интерес и интересот на Банката постои кога со донесувањето на одлуки, склучувањето на договори или вршење на други деловни активности се засега во материјалните или кој било друг вид деловни или семејни интереси на лицата од ставовите 1 и 2 на овој член.

Под остварување на материјален, деловен и семеен интерес се подразбира остварување на парична или друг вид на корист, директно или индиректно, за лицата од ставовите 1 и 2 на овој член.

Лицата од ставот 1 на овој член не смеат да пристапуваат при разгледување и донесување на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

За постоење судир на интереси се дава писмена изјава и пред одржување на состанокот за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност.

Писмените изјави од ставовите 1 и 6 на овој член се доставуваат до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во неа се наведува основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката.

Надзорниот и Управниот одбор го следат спроведувањето на политиката за избегнување судир на интересите.

Доколку лицето од ставот 1 на овој член премолчи постоење судир на интереси, Народна банка и друго лице кое има правен интерес до надлежниот суд, во согласност со закон, може да бара поништување на правната работа.“

– По членот 90 од Статутот се додаваат нови членови 91 и 92, кои гласат:

„Член 91

Интересот се смета за материјален доколку членовите и лицата остваруваат материјална корист, односно деловни и семејни интереси или остваруваат материјална корист за друго правно лице во кое, директно или индиректно, се сопственици или остваруваат заеднички интерес или раководат со тоа правно лице.

Член 92

Доколку членовите и поврзаните лица дефинирани во овој дел (Судир на интереси) премолчат постоење на материјален интерес или судир на интереси во согласност со овие одредби, надлежниот суд на барање на Народната банка и на акционер на банката, може да го суспендира договорот или правната работа.“

- **Се додава нова глава VI. СИСТЕМ НА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА И ФУНКЦИИ НА КОНТРОЛА, во која се содржани нови членови 93 и 94, кои гласат:**

„ VI. СИСТЕМ НА ВНАТРЕШНА КОНТРОЛА И ФУНКЦИИ НА КОНТРОЛА

Член 93

Надзорниот и Управниот одбор на Банката се должни да воспостават систем на внатрешна контрола којшто треба да обезбеди:

- ефикасно работење на Банката;
- работење на Банката во согласност со прописите;
- соодветно идентификување, мерење и контрола/намалување на ризиците;
- оценка на ефикасноста и соодветноста на функциите на контрола и на целокупното корпоративно управување, вклучувајќи и оценка на квалитетот на системот на известување на Надзорниот и Управниот одбор и на ефикасноста на системот на внатрешна контрола;
- точност и навременост на информациите и податоците коишто се доставуваат до органите на Банката, до заинтересираните лица и до пошироката јавност;
- соодветни оперативни и сметководствени процедури.

Начинот на спроведување на системот на внатрешна контрола треба да биде пропишан со интерни акти коишто треба да бидат достапни до вработените во Банката.

Член 94

Надзорниот и Управниот одбор на Банката се должни да обезбедат целосна независност на функциите на контрола преку:

- воспоставување соодветна организациска поставеност на функциите на контрола преку нивно меѓусебно одвојување и одвојување од активностите коишто се предмет на нивната контрола;
- именување лица надлежни за функциите на контрола коишто не се подредени на лицата надлежни за активностите коишто се предмет на нивната контрола;
- обезбедување соодветни човечки и материјални ресурси за независно, објективно и ефикасно извршување на функциите на контрола;
- поставеност на функциите којашто ќе овозможи избегнување судир на интересите;
- обезбедување непречен пристап до сите вработени во Банката и до сите информации коишто се потребни за ефикасно спроведување на соодветната функција на контрола;
- воспоставување начин на наградување на лицата вклучени во извршувањето на одделните функции на контрола којшто не е поврзан со успешноста на активностите коишто се предмет на нивна контрола;
- воспоставување механизам на непречена соработка меѓу лицата вклучени во извршувањето на одделните функции на контрола и останатите вработени во Банката.

Лицата надлежни за функциите на контрола треба да имаат неограничен пристап до членовите на Надзорниот одбор на Банката и да можат да ги известуваат за значајните слабости, недостатоци или ризици што ги идентификувале при вршењето на својата функција.

Надзорниот одбор на Банката треба да биде информиран за разрешувањето на лицето надлежно за управување со ризиците и за лицето надлежно за контрола на усогласеноста со прописите и за причините поради кои е разрешено тоа лице.“

- Се додава нова глава VII. РАБОТНИЦИ НА БАНКАТА, во која е содржан нов член 95, кој гласи:

„ VII. РАБОТНИЦИ НА БАНКАТА

Член 95

Работниците на Банката ги остваруваат своите права и обврски во согласност со законот, Колективниот договор и со општите акти на Банката.

Општите акти и одлуки со кои подетално се регулираат прашањата, обврските и одговорностите на работниците ги донесува Надзорниот или Управниот одбор на Банката во согласност со законот, Колективниот договор и со овој Статут.“

- Главата VI од Статутот станува глава VIII, го менува насловот и сега гласи:
„VIII. ТРАЕЊЕ И ПРЕСТАНОК НА БАНКАТА, ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ И ИЗМЕНА НА СТАТУТОТ И НА ДРУГИТЕ АКТИ НА БАНКАТА“

- Членот 88 од Статутот станува член 96, се менува и сега гласи:
„Банката се основа на неодредено време.

Банката престанува да работи:

- кога Собранието на Банката ќе донесе одлука за престанок;
- кога Народната банка ќе ја одземе дозволата за основање;
- статусни промени со која Банката го губи статусот на самостојно правно лице;
- спроведување на стечајна постапка.

Под статусни измени се подразбира спојување на Банката со друга банка или присоединување кон друга банка или поделба на Банката на повеќе самостојни банки.

Одлука за престанување со работа на Банката од ставот 2, алинеи 1 и 3 донесува Собранието на Банката со 2/3 (двотретинско) мнозинство од акциите со право на глас присутни на Собранието.

За статусни промени на Банката задолжителна е дозвола од НБРСМ.

Меѓусебните односи на акционерите на Банката во случај на статусни промени на Банката ќе се решаваат спогодбено или со посредство на Надзорниот одбор на Банката.“

- Членот 89 од Статутот станува член 97, се менува и сега гласи:

„Односите во Банката се уредуваат со Статутот и со други општи акти на Банката.

Статутот е основен општ акт на Банката, уреден во согласност со прописите. Секоја одредба од Статутот или од другите акти на Банката што се спротивни на прописите се ништовни.

Другите општи акти на Банката се во согласност со Статутот на Банката, во спротивно се применуваат одредбите од Статутот.“

- По членот 97 од Статутот се додаваат нови членови 98, 99 и 100, кои гласат:

„ Член 98

Предлог на општите акти, кои со овој Статут е предвидено да ги донесува Собранието на Банката, ги подготвува и утврдува Надзорниот одбор на банката.

Надзорниот одбор на Банката може да формира работни групи за изготвување на предлог општи акти на Банката.

Надзорниот одбор го утврдува текстот на предлог Статутот, кој го доставува до Собранието на Банката на усвојување, по претходно добиена согласност на Народната банка.

Измените и дополнувањата на општите акти кои ги донесува Собранието на Банката се врши по иста постапка како и за нивното донесување.

Член 99

Предлогот на општите акти, кои со овој Статут е предвидено да ги донесува Надзорниот одбор на Банката, ги подготвува и утврдува Управниот одбор на Банката.

Измените и дополнувањата на општите акти кои ги донесува Надзорниот одбор на Банката, се врши по иста постапка како и за нивното донесување.

Член 100

Управниот одбор на Банката ги донесува поединечните акти на Банката врз основа на законските овластувања, овластувањата на овој Статут и другите општи акти на Банката.“

– **Членот 90 од Статутот станува член 101.**

– **Членот 91 од Статутот станува член 102.**

– **Членот 92 од Статутот станува член 103, се менува и сега гласи:**

„Управниот одбор на Банката може да запре од извршување поединечен акт на Банката што го донел овластен орган на Банката доколку е спротивен на одредбите од Статутот и законските прописи.“

– **Главата VIII од Статутот станува глава IX.**

– **Членот 93 од Статутот станува член 104.**

– **Членот 94 од Статутот станува член 105, се менува и сега гласи:**

„Лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработените во Банката, како и лицата кои преку давање услуги на Банката имаат пристап до документите, податоците и информациите од претходниот член, се обврзани нив да ги чуваат, можат да ги користат исклучиво за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица.

Обврската од ставот 1 на овој член не се однесува во следните случаи, ако:

- со закон е пропишано објавување на податоците и информациите и
- лицето дало писмена согласност за откривање на податоците.

За лицата со посебни права и одговорности и вработените во Банката, обврската од ставот 1 на овој член не се однесува и во случаи согласно одредбите од Законот за банките се дефинирани како исклучок.

Лицата, кои во согласност со ставот 3 од овој член дошле до документите, податоците и информациите од претходниот член на овој Статут, се обврзани нив да ги чуваат, можат да ги користат исклучиво за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица, освен во случаи и во постапка утврдени со Законот за банките и друг закон.

Обврската од ставовите 1 и 4 на овој член продолжува и по престанокот на работниот однос, односно по престанокот на основата и статусот врз основа на кој е остварен пристап до податоците кои се сметаат за банкарска тајна.“

– **Членот 95 од Статутот станува член 106.**

– **Членот 96 од Статутот станува член 107.**

– **Членот 97 од Статутот се брише.**

– **Се додаваат нови членови 108, 109 и 110, кои гласат:**

„Член 108

Работењето на банката е јавно.

Банката во своето седиште мора да ги чува актите и документите кои во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва се дефинирани како задолжителни.

Член 109

На секој акционер му се обезбедува право на увид во актите и другите документи согласно со закон.

За остварувањето на правото на увид на актите, акционерот претходно го најавува во Банката. Увидот се врши во посебна просторија определена од Банката.

Акционерот информациите добиени преку увид во актите не може јавно да ги објавува и презентира, освен во случаите на остварување на некое право пред надлежен суд.

Доколку акционерот кој имал пристап до информациите објави или на друг начин злоупотреби информација и со тоа причини штета на Банката, и одговара на Банката за причинетата штета.

Член 110

Акционерите на Банката, комитентите и други се известуваат за работењето на Банката преку интернет-страницата на Банката и преку други форми на информирање во согласност со законот.

Со акт на Надзорниот одбор се определуваат начинот, формата и содржината на податоците и на актите што се објавуваат, а се значајни за акционерите на Банката.“

- **Во главата IX се додава нова точка/наслов 4. ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ НА ФИЗИЧКИ ЛИЦА, во која е содржан нов член 111, кој гласи:**

„4. ОСИГУРУВАЊЕ НА ДЕПОЗИТИ НА ФИЗИЧКИ ЛИЦА

Член 111

Банката е должна да ги осигурува денарските и девизните депозити и трансакциските сметки на физичките лица, депозитите врзани за парични картички на Банката и девизните приливи на физичките лица во Фондот за осигурување на депозити.“

- **Се додава нова глава X. НАЧИН НА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ МЕЃУ АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА, во која е содржан нов член 112, кој гласи:**

„ X. НАЧИН НА РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИТЕ МЕЃУ АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА,

Член 112

Споровите меѓу акционерите на Банката се решаваат спогодбено со посредување на Надзорниот одбор на Банката.

Споровите меѓу акционерите на Банката кои не можат да се решат спогодбено ќе се решаваат пред избран или пред редовен суд.“

- **Се додава нова глава XI. ЗАШТИТА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА СРЕДИНА, во која е содржан нов член 113, кој гласи:**

– „XI. ЗАШТИТА И УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЧОВЕКОВАТА СРЕДИНА

Член 113

Банката се грижи за заштита и унапредување на човековата средина.

Во извршувањето на кредитните работи Банката ќе цени дали од кредитираната опрема и објектите се загадува човековата средина.

Со актите на деловната политика подетално ќе се регулираат критериумите на Банката за заштита на човековата средина.

Банката е должна да предвиди средства за заштита на човековата средина во своите деловни простории и пошироко, со што на коминтентите и на вработените ќе им создаде услови за нормална работа и здрава човекова средина.“

- Главата VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ станува глава XII.
 - Членот 98 од Статутот станува член 114, се менува и сега гласи:
„Со влегувањето во сила на овој Статут престанува да важи Статутот на Охридска банка АД Скопје СО бр. 0201-7244/3-1 од 31.1.2019 година.“
 - Членот 99 од Статутот станува член 115.
 - Членот 100 од Статутот станува член 116, се менува и сега гласи:
„Овој Статут влегува во сила со денот на донесувањето.“
- 2) Предлог-одлуката за измена и дополнување на Статутот на Охридска банка АД Скопје влегува во сила по усвојувањето на измената и дополнувањето на Статутот од страна на Собранието на Банката и по издавањето согласност од гувернерот на НБРСМ, така што од тој датум престанува да важи Статутот на Охридска банка АД Скопје СО бр. 0201-7244/3-1 од 31.1.2019 година.
- 3) Се утврдува пречистениот текст на Статутот на Охридска банка АД Скопје, кој е составен дел на оваа Одлука.
- 4) Се овластува Управниот одбор на Банката да ја потпише и да ја достави потребната документација до НБРСМ за добивање претходна согласност од гувернерот на НБРСМ за измена и дополнување на Статутот.

**СО бр.
8.11.2019 г.
Скопје**

**Собрание на
Охридска банка АД Скопје
Претседавач,**

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Во согласност со Законот за банките („Сл. весник на РСМ“ бр. 67/2007, 90/2009, 67/2010, 26/2013,15/2015, 153/2015,190/2016, 7/2019 и 101/2019), Собранието на акционерите на Банката ги усвојува Статутот и измените и дополнувањата на Статутот на Банката.

За измена и/или дополнување на Статутот, Банката е должна да поднесе барање и да добие претходна согласност од гувернерот на НБРСМ, а Одлуката за измена и дополнување на Статутот на Банката стапува во сила по добивањето на согласноста од гувернерот на НБРСМ.

Измените и дополнувањата на Статутот на Охридска банка АД Скопје СО бр. 0201-7244/3-1 од 31.1.2019 година се вршат со цел да се направат промени во составот, организацијата и во надлежностите на постојните органи на Банката, да се воведат нови органи на Банката, како и да се појаснат и да се допрецизираат одредбите од Статутот на Банката заради нејзино поефикасно работење и управување со ризиците на кои е изложена таа и заради подобрување на системот на корпоративно управување.

Притоа се направени следните измени и дополнувања:

- Допрецизирани се одредбите во деловите назив и седиште на Банката, организација на Банката и супервизорски стандарди.
- Проширени се финансиските активности на Банката со додавање на дејноста застапување во осигурување. Во овој дел е додадена и шифрата на дејноста на Банката во согласност со националната класификација на дејности.
- Уредена е дефиницијата на акцијата како хартија од вредност во согласност со Законот за хартии од вредност. Прецизирани се правата што ги имаат акционерите, како и случаите во кои одговараат акционерите.
- Преуредени се одредбите кои се однесуваат на зголемување и на намалување на акционерскиот капитал, како и одредбите за распределба на добивката на Банката и на нејзините резерви.
- Допрецизирани и дополнети се одредбите кои го уредуваат Собранието на Банката.
- Направена е промена на одредбите кај Надзорниот одбор. Наместо 5 члена, со измените се предвидуваат 6 члена на Надзорниот одбор на Банката, од кои 4 се од редот на акционерите и 2 се независни. Покрај претседател на Надзорниот одбор, се предвидува и функцијата заменик на претседателот. Дополнети се надлежностите и одговорностите на Надзорниот одбор на Банката. Направена е оптимизација на другите одредби кои го регулираат Надзорниот одбор така што одредбите кои детално го уредуваат начинот на работењето на овој орган ќе се уредат со Деловникот за работа.
- Кај Одборот за ревизија се зголемува бројот на членови од 5 на 6 и покрај функцијата претседател, се предвидува и функцијата заменик на претседателот на Одборот. Другите одредби се исто така допрецизирани и оптимизирани. Одредбите кои детално го уредуваат начинот на работењето на овој орган ќе се уредат со Деловникот за работа.
- Се менуваат одредбите кои го регулираат Одборот за управување со ризици. Имено, се менува составот на Одборот, при што се врши зголемување на бројот на членови, па наместо 3, се предвидуваат 5 члена на Одборот, и тоа: членот на УО кој раководи со Секторот за управување со ризици како претседател на Одборот, директорот на Секторот финансии и контролинг како заменик на претседателот на Одборот, директорот на Секторот за правни работи и усогласеност, раководителот на Дирекцијата за управување со кредитни ризици и раководителот на Дирекцијата за мониторинг и наплата. Проширени се надлежностите и одговорностите на Одборот. Исто така, направена е и оптимизација на одредбите во овој дел, па одредбите кои детално го уредуваат начинот на работењето на овој орган се скратени и ќе се уредат со Деловникот за работа.
- Се менуваат одредбите кои го уредуваат Управниот одбор на Банката. Бројот на членови на Управниот одбор се намалува од 4 на 2. Се воведуваат нови одредби во однос на начинот на застапување на Банката. Се дополнуваат одредбите кои ги уредуваат надлежностите и одговорностите на Управниот одбор на Банката. Со новите одредби се уредува поделбата на надлежностите помеѓу претседателот на Управниот одбор и другиот член. Текстот на Статутот во овој дел е, исто така, оптимизиран така што одредбите кои детално го уредуваат начинот на работењето на овој орган се скратени и ќе се уредат со Деловникот за работа.
- Одредбите од Статутот кои ги уредуваат условите за назначување лица со посебни права и одговорности, а кои претходно беа уредени во делот на Статутот за Надзорниот одбор, со измените се пренесени во делот кој ги уредува лицата со посебни права и одговорности. Се дополнуваат одредбите кои ги регулираат лицата со посебни права и одговорности. Се воведуваат услови и ограничувања и се проширува категоријата на други лица со посебни

- права и одговорности. Во неа, покрај постојните, се вклучуваат и раководителот на Дирекцијата за управување со кредитни ризици, како и раководителот на Дирекцијата за мониторинг и наплата.
- Се воведува нов Одбор за надгледување на информативна технологија и се уредуваат составот, надлежностите и начинот на работа на Одборот.
 - Се воведува и Комисија за наградување и именување и се уредуваат составот, надлежностите и начинот на работа на Комисијата.
 - Се воведуваат одредби за стручни тела (одбори и комисии) кои може да ги формира Надзорниот одбор на Банката од редот на своите членови.
 - Се прошируваат одредбите кои го регулираат судирот на интереси.
 - Се воведува нова глава VI. Систем на внатрешна контрола и функции на контрола.
 - Се воведува нова глава VII. Работници на Банката.
 - Се воведуваат нови одредби за општите акти на Банката и нивните измени и дополнувања.
 - Оптимизирани се одредбите во делот на банкарската тајна.
 - Дополнети и проширени се одредбите во делот на информирањето.
 - Во главата која ги уредува другите организациски прашања, се воведува нов дел 4. Осигурување на депозити на физички лица.
 - Се воведуваат две нови глави во Статутот, и тоа: глава X. Начин на решавање на споровите меѓу акционерите на Банката и глава XI. Заштита и унапредување на човековата средина.
 - Усогласен е називот на Р Северна Македонија, како и називот на Народната банка на Р Северна Македонија.
 - Направени се други технички измени и корекции.

Предлог-одлуката за измена и дополнување на Статутот на Охридска банка АД Скопје влегува во сила по усвојувањето на измената и дополнувањето на Статутот од страна на Собранието на Банката и по издавањето на согласноста од гувернерот на НБРСМ, така што од тој датум престанува да важи Статутот на Охридска банка АД Скопје СО бр. 0201-7244/3-1 од 31.1.2019 година.